

Missingersuutininik
malittarinnineq
September 2014

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut
Naalakkersuisoqarfik

17. november 2014

1. Aallaqqaasiut

Maannakkut missingersuutinik malittarinninneq 2014-imi qaammatini siullerni qulingiluani isertitanut aningaasartuutinillu misissuineruvoq, tassa imaappoq septembarip qaammataata naanissaanut. Missingersuutinik malittarinninnermi siunertaq tassaavoq missingersuutigineqartunut naleqqiullugu Namminersorlutik Oqartussani isertitani aningaasartuutinilu ineriartorneq pillugu Naalakkersuisunut Inatsisartunullu ilisimatitsinissaq. Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarnikkut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilassutitut aningaasaliissutissanik nassiussisoqarneratigut kontuni pingaarnerni ataasiakkaani missingersuutitigut nikingassutitut Naalakkersuisut qisuariarnissaminnut periarfissaqanngillat.

Missingersuutinik malittarinninneq 2014-imi septembarip naanissaanut tunngasuummat ukioq naalugu atuinissamut missiliuinerit tatiginartut isigineqarsinnaassapput, kontuni pingaarnerni ataasiakkaani atuneq isertitallu qanoq nalunaarsorneqarneri pillugit immikkut pissutsit annikitsut atuutinnippata.

Maluginiaqquneqarpoq ilassutitut aningaasaliissutit ulloq 3. oktober 2014 ilanngullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuerineqartut ilanngunneqarmata, tassani Great Greenland A/S-imi 5 mio. kr.-inik aningaaliissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaat missingersuutitigut allannguinnitsoq Ataatsimiititaliamit suliarineqarmat. Aammattaaq tamatuma kingorna angallannermut tunngasuni maannakkut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit sivitsorneqarnissaat Ataatsimiititaliamit akuerineqarlutik, taamaalilluni maannakkut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit 2015-imi ingerlaannassallutik, tamannali 2014-imi aningaasaqarnermut ukiumut aningaasaliissutitigut kinguneqartussaananani.

Aammattaaq malugeqquneqarpoq 2015 pillugu utaqqiisaasumik aningaasanut inatsimmit ulloq 1. Oktober 2014-imi Inatsisartut akuersinerisigut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ilaatigut sanaartornermi sulianut ingerlareersunut 300 mio. kr.-it tikillugit 2015-imut anertunerusumik aningaasartuuteqarnissamut piginnaatinneqalermat. Tamanna pillugu isummernissamut tunngavissiaq novembarimi Ataatsimiititaliamut apuunnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

1.1 2014-imut angusat missingersuutigineqartut

2014-imut aningaasanut inatsit IST-mi 46,5 mio. kr.-inik amigartooruteqartussanngorlugu missingersuusiorneqartoq aamma IS-imi 20,8 mio. kr.-inik sinneqartoortussanngorlugu missingersuusiorneqartoq akuerineqarpoq. IST tassaavoq Ingerlatsinermut, Sanaartornermut Taarsigassarsinermullu tunngatillugu naalisaaneq. IST-mut ilaapput aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit tamarmik, Taarsigassarsianullu kontut pingaarnerit IS-ip naatsorsornerani ilaatinneqarnatik. 2014-imut AI-mi kontut pingaarnerit uku Taarsigassarsianik imaqarput: 10.13.71 Royal Greenland A/S, akilersuutit, 20.10.41, Kommuninut taarsigassarsiat, taarsigassarsisitsineq, 20.10.42, Kommuninut taarsigassarsiarititat, akilersuineq, 73.94.05, Nukissiorfiit, akilersuutit, 89.71.40, Nukissiorfiit, sanaartornermut taarsigassarsiarititat aamma 89.71.41 Nukissiorfiit, sanaartornermut taarsigassarsiarititat, nunagissaaneq. IST pinnagu IS-imi naatsorsuinermit amerlanertigut aallaaviusarneranut pissutaasoq tassaavoq Taarsigassarsiat tassaammata aningaasaliissutit, aningaasaqarnermut ukiuni tulliuttuni akilersorneqartussatut ilimagineqartut. IS-imik aallaaveqarnikkut taamaattumik aningaasaqarnikkut ukiumi aningaasartuutiviit isertitallu naatsorsornerinik pitsaanerusumik takussutissiisoqassaaq.

2014-imi siuliani taaneqartut IST-mi aamma IS-imi angusassat missingersuusiorneqartut ilassutitut aningaasaliissutit akuerineqartut malitsigisaannik annertuumik ajorseriarsimapput. Tassani siullermik pineqarput suliffissaaleqisut ikilisinneqarnissaat siunertaralugu iluarsaassinermi sanaartornermilu suliassat siuartinneqarneri pillugit ilassutitut aningaasaliissutit akuerineqarneri (IA-suliap normua 14-662). Ilassutitut aningaasaliinermi tassani iluarsaassinermi sanaartornermilu suliassanut ataatsimut isigalugu 174 mio. kr.-inik aningaasaliisoqarpoq. Suliap kingunerisaanik 2014-imi IST-mi angusassatut missingersuutigineqartut 94 mio. kr.-inik aamma IS-imi angusassatut missingersuutigineqartut 144 mio. kr.-inik ajorseriarput. Suliffissaaleqisut ikilisinneqarnissaannik kissaateqarneq aamma 2013-imut Nunatta Karsiata Naatsorsuutaasa minngersuutigineqartumiit malunnaatilimmik pitsaanerusumik angusaqarfiunerisa malitsigisaanik iluarsaassinissamut sanaartornissamullu suliassanik siuartitsineq pillugu ilassutitut aningaasaliissutit pillugit suliap naammassineqarpoq.

Aammattaaq qinersinissap nalunaarutigineranut atatillugu ulloq 1. oktober 2014-imi partiit qinequsaarnissaannut aamma qinersinermut attuumassuteqartunik aningaasartuutissanut aningaasat Inatsisartunit akuerineqarput. Tamatuma kingunerisaanik angusassatut missingersuusiorneqartut 4,8 mio. kr.-inik ajorseriarput.

Ataatsimut isigalugu 2014-imut IST-mi angusassatut missingersuusiorneqartut maannakkut 51,4 mio. kr.-inik amigartoornermik takutitsipput, IS-imilu angusassatut missingersuusiorneqartut 127,1 mio. kr.-inik amigartoornermik takutitsillutik.

1.2 2014-mi angusassatut naatsorsuutigineqartut

2014-mi septembarip naanerani IST-mi amigartoorutit 248,8 mio. kr.-iupput. Taamaalillutik 2014 tamakkerlugu 51,4 mio. kr.-inik IST-mi amigartoorutissatut missingersuusiorneqartunit annertunerujussuupput.

Taamaaqataanik IS pillugu angusassat takutippaat 282,8 mio. kr.-inik amigartoorneq, taakkulu aamma IS-imi amigartoorutissatut missingersuusiorneqartunit 127,1 mio. kr.-init annertunerujussuullutik.

Septembarip naanerani IST-mut aamma IS-imut amigartoorutit qulaani taaneqartut 2014-mut inaarutaasumik qanoq angusaqarumaarnissamut takussutissaasutulli isigineqarsinnaanngillat.

Taamaalilluni konto pingaarnermi 10.13.10 Iluanaarutit, aktianik piginneqatigiiffinniit piginneqataassutinit tunisinernilu isertitat septembarip naanerani 90,6 mio. kr.-inik annertussuseqarput, 2014 tamakkerlugu kontumi pingaarnermi tassani 276 mio. kr.-it isertitassatut 2014-mut AI-mi missingersuusiorneqarsimallutik. Maannakkut isertitat appasinnerinut ilaatigut pissutaasoq namminersorlutik oqartussanit pigineqartunit suliffeqarfinniit iluanaarutissatut ilimagineqartut tamarmik suli tiguneqarsimannginneri aamma Grønlandsbankenimi aktiat tunineqarnerinit iluanaarutit katillugit 60 mio. kr.-it aatsaat decembarip qaammataani tiguneqartussatut naatsorsuutigineqarmata. Aktianik tunisineq pillugu isumaqatigiissut isumaqatigiissutigineqarpoq. Konto pingaarneq pillugu 2014-mut AI-mi missingersuusiorneqartunut atatillugu 11 mio. kr.-inik annikinnerusunik isertitaqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq, tamatumunngalu pissutaanerulluni Royal Arctic Line A/S-imiit iluanaarutissatut ilimagisat ikinneruneri.

Aammattaaq sanaartornermut aningaasaliissutitut atuulluni pilersaarutitut aningaasaliissutit tamarminusut ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup aallartinnerani imaluunniit ilassutitut aningaasaliinermi sanaartornermi aningaasaliissutit akuerineqarnerini aningaasartuutitut nalunaarsorneqartarmata.

Taamaalilluni sanaartornermi pilersaarutit sanaartornermut iluarsaassinermullu aningaasaateqarfimmut nuunneqartarlutik. Septembarip qaammataata naanerani sanaartornermut tunngasuni aningaasartuutit tamarmiusut taamaattumik 897 mio. kr.-inik annertussuseqarput.

Naatsorsuutigineqarporli oktobarip naanerani naatsorsorneqartut akileraarutiniit akitsuutiniillu isertitassat tamarmiusut aningaasanut inatsimmi 2014-mut missingersuusiorneqartuniit 100 mio. kr.-inik appasinnerussasut ilimagineqarpoq. Immikkoortoq 2.4-mi Isertitatigut aningaasaliissutini 24-mut tunngasuni konto pingaarnernut ataasiakkaanut nikingassutit annertuunut ilimagisanut erseqqinnerusumik nassuiaasoqassaaq.

Peqatigisaanik 2014-mut missingersuutigineqartuniit Nukissiorfinnut taarsigassarsianiit ernianut akilersuutinullu 17,5 mio. kr.-inik appasinnerusumik isertitaqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq, konto pingaarneq 89.71.40 Nukissiorfiit sanaartornermut taarsigassarsiarititani taarsigassarsiatut killiliussat Nukissiorfinnit atorneqannginnissaanik ilimagisaqarnerup kingunerisaanik.

Aammattaaq konto pingaarneq 20.10.22 Isertitat allani 2014-mut AI 38 mio. kr.-inik isertitaqarnissaq missingersuusiorneqarsimavoq, taakkunannga 30 mio. kr.-it Illuut A/S-imik pigineqartut Nuummi inissianik attartortittakkanik nutaajunerusuniit tunisinerniit isertitassanut tunngasuullutik. Septembarip naanerani kontumi pingaarnermi 0,8 mio. kr.-iinnarnik isertitaqarsimavoq. Ineqarnermut Naalakkersuisoqarfik (IN) ilisimatitsivoq aningaasaliisartunit piumasarineqarsimasoq aningaaseriviup pisinissamut aningaasaleeqataassappat inissiarsuarmi attartortut ikinnerpaamik affai inissiaminnik attartukkaminnik tigusinissamut soqutiginninnertik nalunaarutigissagaat. IN-ip Tuapannguani inissiarsuit pingaarnertut isigisimavai. Nalinginnaasumik attartortut iserternerminni inissiap attartukkap inissiatut pigilikkatut tigusinissamut ajunngitsumik soqutiginnittarput. Ingerlanerilli takuttippaat piffissanngoraangat inissiatullu pigisassaq piviusunngortinneqaleraangat taava soqutiginninneq tunuarfigineqartartoq. Taamaattumik maannakkut piffissap sivikitsup iluani inissiat marluk tunineqarsimapput inissiallu suli marluk tunineqarnissaat utaqqineqarluni. Inissiamik pigisamik tigusinermi Illuut A/S-imiit akilerneqartut siusinnerusukkut taarsigassarsiat akilerneqartarput paarlattuanillu inissiami 20/20/60-imik taarsigassarsineq atsiorneqartarluni. Taarsigassarsiani taakkunani taarsigassarsiat aningaasat akornanni nikinganeq tassaavoq kontumi pingaarnermi 20.10.22 Isertitat allani nunatta karsianut isertitat. Tuapannguani inissianut amerlanernut tamanna isumaqarpoq

inissiamut pigilikkamut allanngortitsineq nunatta karsianut 0,5 mio. kr.-inik isertitaqalerneq. Taamaattumik ataatsimut isigalugu kontomi pingaarnermi 20.10.22 Isertitani allani 2014-mut AI-mi missingersuutigineqartuniit isertitat malunnartumik appasinnerunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Kiisalu kontomi pingaarnermi 20.05.44 EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummit isertitani 180,1 mio. kr.-inik isertitaqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq, kontomi pingaarnermi 2014-mut AI-mi 199 mio. kr.-inik isertitaqarnissaq missingersuusioreqarsimalluni. Annikinnerusumik isertitaqarnissamut pissutaasoq tassaavoq EU-mi missingersuutitigut annikillisaanerit kingunerisaannik ilimagineqartumiit kingusinnerusukkut EU-mit akiliinerit akilerneqartaleneri suleqatigiinnissamillu isumaqatigiissutip ukiuani siullermi ukiunut tulliuttunut sanilliullugu annikinnerusumik tunniussiviunerit. Tamatuma saniatigut 2015-imi januaarip naanissaa sioqqullugu EU-mut naleqqiullugu akiliisarnerit annertuut naammassineqarnissaat iluatsissanngippat akiliutissat ilaat ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2015-imut kinguartinneqarsinnaapput.

Ingerlatsinermut, tapiissutinut inatsisitigullu pisussaaffiusut aningaasaliissutini Namminersorlutik Oqartussani ingerlatsinermi aningaasartuutit eqqarsaatigalugit ataatsimut isigalugit 2014-mut AI-mi aningaasaliissutinut atatillugu annikitsumik annikinnerusumik atuisoqarnissaa ilimagineqarpoq. Inatsisitigut pisussaaffiusunut aningaasaliissutinut aningaasartuutit septembarip naanerani 2014-mi aningaasaliiffiusumut tamarmiusumut missingersuutigineqartunut naleqqiullugu 15 mio. kr.-inik annikinnerusumik atuisoqarsimavoq. Tapiissutinut ingerlatsinermullu aningaasaliissutinut aningaasartuutit septembarip qaammataata naanerani missingersuutigineqartunit annikinnerupput. Naatsorsuutigisariaqarporli ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup sinnerani tamanna naligiinnerulissasoq. Kiisanni ataatsimut isigalugu ingerlatsinermut, tapiissutinut inatsisitigullu pisussaaffiusunut aningaasaliissutit pillugit 2014-mut AI-mi aningaasaliissutinut atatillugu annikitsumik annikinnerusumik atuisoqassasoq. Tassunga atatillugu malugineqassaaq peqqinnissaqarfik 2014-mi ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi 34-mut tunngasuni annertunerusumik atuinissaa naatsorsuutigineqanngimmat, taamaalilluni ukiuni arlalinni siullermik taamaattoqassalluni.

Pingaarnertigut isigalugu taamaattumik 2014-mut Nunatta Karsiata Naatsorsuutaani missingersuutigineqartuniit annertuumik ajornerusumik angusaqarnissaq naatsorsuutigisariaqarpoq. Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq immikkoortuni arlalinni missingersuutigineqartuniit annikinnerusu-

nik isertitaqarnissaq. Missingersuutigineqartuniit annikinnerusumik isertitat immikkoortunut arla-
linnut 2015-imut AIS-imi nutaami ilanngunneqarnissaat naatsorsuutigineqassaaq, taamaalilluni
ukiuni aggersuni aningaasatigut iliorsinnaaneq annertuumik annikillilluni.

Siulianiittut tunuliaqutaralugit Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqar-
fiup 2014 pillugu IST-mi angusanut pitsaanerpaamik missiliuina 51,4 mio. kr.-inik amigartooru-
teqarnissamat missingersuusiorneqartuniit 200 mio. kr.-inik annertunerulaartunik amigartoonissaq
missiliorpaa. Taamaaqataanik naatsorsuutigineqarpoq 2014-mut IS-imi angusat IS-imi amigartoo-
rutissatut missingersuusiorneqartuniit 275 mio. kr.-it sinnerlugit amigartoonermik takutitsissasoq.
Angusat taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq missingersuusiorneqartunut naleqqiullugu 150 mio.
kr.-inik ajornerussasut.

2. Aningaasaliinerit assigiinngitsut misissorneqarneri

Tulliuttumi ingerlatsinerimut, tapiissuteqarnerimut, inatsisitigut pisussaaffiusunut, isertitatigut sa-
naartornermullu aningaasaliissutini aningaasaliinerni ataasiakkaani pissutsit pingaarutillit pillugit
naatsorsuummut nassuiaasoqassaaq.

2.1 Ingerlatsinerimut aningaasaliissutit

Aningaasanut inatsimmi ingerlatsinerimut aningaasaliissutit ilaatigut namminersorlutik oqartussat
allaffeqarfiata ingerlanneqarneranut aamma Namminersorlutik Oqartussat suliffiutaasa ingerlanne-
qarnerinut matussutinut atorneqarput. Aningaasaliissutaasartut aqunneqarsinnaapput, tassa anin-
gaasaliissutini taamatut ittuni ingerlatat aningaasartuutillu qaffasissusii ukiumi aningaasaliiffiusumi
killilersorneqarsinnaammat. Septembarip naanerani aningaasaliissutit tamarmiusunit 75 %-imik an-
nertunerusunik atuiffiusimasunik kontuni pingaarneqarsinnaavoq, tamannali ukiup ingerlanerani
aningaasartuutit naligiimmik aningaasartuutaasanninnerinik amerlanertigut tunuliaqutaqartarluni.

2014-mi septembarip naanerani 2.721 mio. kr.-inik aningaasaliissutinit tamarmiusunit 1.815 mio.
kr.-it atorneqarsimapput, tassa missingersuutaasimasut 66,7 %-ii. Tassa imaappoq septembarip naa-
nerani ukiup missingersuusiorkiusup sisamararterutinit pingasunut naleqqiullugu annikinnerusumik
atuisoqarsimavoq.

Ingerlatsinermit aningaasartuutit eqqarsaatigalugit malunnaatilittut maluginiarneqassaaq peqqinnissaqarfik 2014-mi ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi 34-mi annertunerusunik atuinissaa naatsorsuutigineqanngimmat, ukiunilu arlalinni aatsaat taamatut pisoqarluni.

2.2 Tapiissutitut aningaasaliissutit

Tapiissutitut amerlanernut akiliisarnerit ilusai tassaapput aningaasaliissutit 1/12-ii qaammatit taamaasa akilerneqartarmata taamaattumillu aningaasaliissutitut qanoq annertutigisut atorneqarsimanagerinik malittarinninnermut atatillugu soqutiginaateqarnani.

Tamatuma saniatigut tapiissutitut aningaasaliissutit sillimmatiniipput, kontuni missingersuusiornermut ilaanngitsut, atuneq naatsorsuutitut nalunaarsorneqartarani. Kiisalu tapiissutitut aningaasaliissutitut ilaapput suliffeqarfinni aningaasaliissutit, ernianut aningaasartuutit, ernianut tapiissutit, inuussutissarsiornermut tapiissutit, nalikilliliinerit, taarsigassarsinerit il.il. Ingerlatsinermit kontunut akerliusumik tapiissutitut aningaasaliissutit tamarmiusut 2.233 mio. kr.-it ilaannamininngui missingersuutitigut piviusumik sinneqartoorfiusinnaallutik.

2014-mi septembarip naanerani tapiissutitut aningaasartuutit 1.580 mio. kr.-iupput, tassa aningaasaliissutit 70,8 %-ii.

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup naatsorsuutigaa 2014-mi aningaasanut ukioqarfiusumi konto pingaarneq 64.10.25 Suliniutinik angisuunut pilersaarutitut annikinnerungaatsiartumik atuisoqarnissaa, kontumili pingaarnermi oqaasertaliussat malit-sigisaanik aningaasat atorneqanngitsoortut ukiup tullianut nuunnissaanut Naalackersuisoqarfik periarfissaqarluni. Annikinnerusumik atuinermut pissutaasoq annerusumik aluminiu pillugu pilersaarummi siuariartoqarsimanginnera.

Konto pingaarneq 20.10.41 Kommunitut taarsigassarsiat, taarsigassarsisitsinermit takutinneqarpoq septembarip naanerani 7,8 mio. kr.-inik atuisimaneq, Kommuni Kujallermut 6,0 mio. kr.-inik taarsigassarsisitsinermit aningaasaliisoqarluni. Septembarip naanerani atuneq aamma kontumi pingaarnermi 2014-mut inaarutaasumik atuinersaaq. Annikinnerusumik atuinermut pissutaasoq tassaavoq ukiumi akileraarfiusuni 2012-mi aamma 2013-mi naggasiinermit tunngasuni nalimmas-

saanerit. Pisortat illuutaanni amerlanerni oquttoqarneranik paasisaqarnerup aamma isumaginninnermut tunngasuni naatsorsuutiginnisamik annertuunik aningaasartuuteqarnerup malitsigisaanik kommunip 2014-mi immikkut annertuunik aningaasartuuteqarsimanerata malitsigisaanik annertunerusumik atuinissaq pinngitsoortinniarlugu kommunip akileraarutai appartinneqarnissai periarfissaasutut nalilernerqarsimanngilaq. Immikkut ittumik aningaasartuutit allaaserineri Kommuni Kujalliup immikkut nakkutigineqalernera pillugu marts 2014-imi Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut Naalakkersuisut ilisimatitsissutaannut ilaavoq.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminerit Naalakkersuisoqarfik septembarip qaammataani qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnissaq sioqqullugu konto pingaarneq 20.10.41 Kommuninut taarsigassarsiat, taarsigassarsisitsinerit ilassutitut aningaasaliinissaq pillugu qinnuteqaasiornissaq suiliarilersimavaa. Qinnuteqaat eqqarsaatigineqarsimavoq Kommuni Kujallermi nunatta karsianit taarsigassarsinera pillugu taarsigassarsinerit isumaqatigiissutip nutarterneqarnissaanik imaqassasoq, tassani paasineqartariaqarluni kommunip maannakkut aningaasat taarsigassarsiai oktober 2011-mi isumaqatigiissutaasimasumi tunngavigineqartunit annertunerulersimasut.

Aammattaaq maluginiaqquneqassaaq konto pigaarneq 20.11.50 Ingerlatsinerit sillimmatini maannakkut aningaasat atorneqanngitsut 3,9 mio. kr.-iummata. Qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarnermi aamma aningaasaliissutit pillugit inatsisaagallartup akuerineqarneratigut maannakkut aningaasat taakku 2014-mi ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi atorneqarnissaat ilimananngilaq nunattalu karsianut tuttussaallutik.

2.3 Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffiusut

Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut akiliutinut tunngasuupput, immikkut inatsisiliortoqarneratigut aalajangersarneqarluni pisariaqartussat aalajangersimasut aningaasanik pissarsisinnaasut, kiisalu akiliutit annertussusii imaluunniit naatsorsuinerit tunngaviusut immikkut inatsisiliornikkut aalajangersarneqarsimallutik. Aningaasanut inatsimmi inatsisitigut pisussaaffiusut aningaasaliissutit ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasartuutigineqartussatut missiliugaapput.

Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffiusut 2014-mi katillugit 1.043 mio. kr.-iupput. 2014-mi septembarip naanerani 794 mio. kr.-it atorneqarsimapput tassa inatsisitigut pisussaaffiusunut aningaasaliissutit tamarmiusut 76,2 %-ii.

Ilaqtariinnermut Inatsisinillu atortitsinnermut Naalackersuisoqarfimmit (IIAN) inatsisitigut pisussaaffiusunut aningaasartuutit pingajorarterutaanut akisussaavoq, tassunga ilanngullugit ineqarnermut tapiissutit, utoqqalinersiutit aamma siusinaartumik pensionisiat. IIAN ilisimatitsivoq 2014-mut konto pingaarneq 30.10.32 Meeqqanut tapiissutini, 30.10.36 Erninnermi ullormusiani aamma 30.12.09 Siusinaartumik pensionisiani annikinnerusumik atuisoqarnissaa naatsorsuutigineqartoq. Aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffiusut sinnerini atuineq naatsorsuutigineqarpoq ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup naanerani aningaasaliissutaasunut naapertuutissasut.

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq konto pingaarneq 64.13.21, Piginnaanngorsaaqqinneq, annikinnerungaatsiartumik atuisoqassasoq. 2014-imut AI-mi konto pingaarnermi 8,8 mio. kr.-inik aningaasaliisoqarpoq, septembarillu naanerani katillugit 2,4 mio. kr.-it aningaasartuutigineqarsimallutik. Annikinnerusumik atuinermut pisutaasoq tassaavoq piginnaanngorsaaqqinnermi sakkut atorneqarnissaanut kommunit annertunerusunik unammisassaqaarsimanerat.

Ataatsimut isigalugu 2014-mi aningaasanut inatsiseqarfiusuni inatsisitigut pisussaaffiusunut aningaasartuutitut missingersuusiorneqartunut naleqqiullugu 15 mio. kr.-inik annikinnerusumik atuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Septembarip qaammataata naanerani ukiup aningaasanut inatsiseqarfiusup sisamararterutaata ingerlareerfiani immikkoortumi aningaasaliissutinit tamarmiusunit 76,2 %-it atorneqarsimammata malugeqquneqarpoq kommunit ilai inatsisitigut pisussaaffiusunut akiliutissanut qaammatinut qulinut akiliutaasussanut utertoortissat pissarsiarisimammattigit, taamaaliornissamullu periarfissaqarlutik. Taamaattumik inatsisitigut pisussaaffiusunut akiliutini annikinnerusumik atuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq naak septembarip qaammataata naanerani piffissamut aningaasaliissutaasut sinnilaarlugit atorneqarsimagaluartut.

2.4 Isertitatut aningaasaliissutit

Septembarip qaammataata naanerani katillugit 4.838 mio. kr.-it isertitat tiguneqarsimapput, tassa 2014-mut aningaasanut inatsiseqarfiusumi isertitassatut missingersuutigineqartunut tamarmiusunut 6.856 mio. kr.-iusut 70,6 %-ii. Tassunga atatillugu malugeqquneqarpoq septembarip qaammataata naanerani naalagaaffiup ataatsimoortumik tapiissutaanit aqqaneq marluusunit qulit tiguneqareersimammata. 2014-mi qaammammut 303,5 mio. kr.-it tiguneqartarput.

Taamaalilluni isertitat pillugit assiliaq tamarmiusoq 2014-mi ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi assut nikallunganarpoq.

Isertitat pillugit assiliaq nikallunganarpoq soorlu siusinnerusukkat allaaserineqartutut annerusumik pissutaavoq akileraarutitigut akitsuutitigullu, Nukissiorfiup taarsigassarsianiit erniat akilersuutinit kiisalu konto pingaarneq 10.13.10 Iluanaarutit, aktianik piginneqatigiiffinnit piginneqataassutit tunsinerillu, 20.05.44 EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiisummiit isertitat aamma 20.10.22 Isertitat allanit isertitat annikinneruneri, ilaatigut Illuut A/S-imit sananeqartuni Nuummi inissiat attartortittakkat nutaajunerusut tuniniarneqarneri naatsorsuutigisamiit sapernarnerusimalluni.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutinit akitsuutiniillu qaammammut isertitat qaammatit tamaasa missingersuutitigut malittarisarpai taamatullu ukiumi marsip qaammataa aallarnerfigalugu kisitsisit piviusunngortinneqartut, kiisalu piffissami pineqartumi ilisimalersimasat tunuliaqutaralugit ukiumi isertitassat tamarmiusut eqqoriarneqartarlutik.

Akileraarutinit akitsuutiniillu ukiumut isertitassanik naliliineq soorunami kisitsisit amerlanerusut ilisimaneqartillugit tutsuiginarnerusarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut missingersuutit tamarmiusut 2,0 mia. kr.-iummata procentiminnguanilluunniit nikingasoortoqarpat taakku kr.-inngorlugit ørenngorlugillu nikingassutaarujussuassapput. ass. 1 %-imik nikingasoortoqarpat nikingassut 20,0 mio. kr.-iussaaq.

Kiisalu ukiut tamaasa isertitanut kontut isertitalluunniit allat arlallit nutaat takkussuuttarput, ass. 2014-imi avaleraasartoornermut akitsuutit pensionisianut iluanaarutinit akileraarutit (PAL)¹, tamatumani ilisimasat ikittuinnaallutik taamaattumillu kontut taakku nalinginnaasumik nalorninartortaqaernerujussuusarlutik. Assersuutigalugu danskit skatteministeriaqarfiannit 2014-imut pensionisianut iluanaarutinit akileraarutinit iluanaarutit eqqoqqissaartumik ilisimatitsissutigineqarsinnaasimangillat. Kingullermik ilisimatitsissutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat 2014-imut pensionisianut iluanaarutinit akileraarutigineqartut decembarip ingerlanerani tigusinnaagaat. Akiliutisalli 2015-ip ingerlanerani aatsaat ilanngutissappata akiliutissat kinguaqqinnissaat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aarlerigisinnaavaa.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik 2014-imi kvartalimi siullermili naliliivoq 2014-imut isertitassatut missingsuutigineqartut anguneqarnaviarunangitsut. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup isumaa naapertorlugu tamatumunnga pissutaanerpaavoq aningaasaqarnerlioriartorneq, suliffissaaleqisoqarnerulernerata saniatigut aamma akileraarutitigut isertitakinnerunermik nassataqartoq, innuttaasut atugassaminnut aningaasaatikinnerulerput tamatumalu aamma nassatareqqillugu ass. Eqqusuineranut akitsuutinit naqissusiinermullu akitsuutinit isertitakinnerulerneq. Tamakku tamarnik inuussutissarsiutinik ingerlatsisut kaaviiartitakinnerulernerannik taamaattumillu taama amerlatigisunik sulisoqarnissamik pisariaqartitsiunnaarnerannik, ingerlatseqatigiiffiup sinneqartoorutikillineranik nassataqarput tamatumalu aamma ingerlatseqatigiiffiit akileraarutikinnerulernerat kinguneralugu.

Kiisalu Kommuneqarfik Sermersuumi 1. januar 2014-imit kommunimi akileraarutit qaffanneqarnera Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup innersuussutigissavaa, tamatumani Kommuneqarfik Sermersuumut iluaqutaasussamik akileraartartunit 40 mio. kr.-it miss. peerneqarlutik taamaammallu aamma innuttaasut atuinissamut periarfissaat killilersorneqarlutik, ass. eqqusuineranut akitsuutinit namminersorlutik oqartussat isertitaat sunnerneqaqqillutik

Tamatumunnga tunngatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq aningaasaqarnerliulieriartorneq aamma akiitsoqaleriartorfiummat ukiuni kingullerni akiitsut appariartulaarsimagaluartut.

¹ PAL = Pensionisianut iluanaarutinit akileraarutit pillugit inatsisip naalisarneqarnera. Inatsit danskit inatsisigaat marloariaamillu akileraarusersuisarneq pillugu isumaqatigiissummut danskit kalaallilu isumaqatigiissutaannut tapiliussatut ilaatinneqarluni. Danmark Kalaallit Nunaat sinnerlugu PAL-imik akileeqqusisarpoq iluanaarutillu Nunatta Karsianut pisarput.

Akileraarutit akitsuutilli tamarmiusut eqqarsaatigalugit siusinnerusukkut allaaserineqartutut taak-kunanga iluanaarutit tamarmiusut 2014-mi AI-mi missingersuutigineqartuniit 100 mio. kr.-inik annikinnerussasut naatsorsuutigineqarpoq.

Tassani pineqarput siunertanut kontumi 24.10 Toqqaannartumik akileraarutit ataanni akileraarutit 2014-mut AI-mi katillugit 1.035 mio. kr.-inik isertitassatut missingersuutigineqartunut naleqqiullugu katillugit 5 mio. kr.-inik annikinnerusunik isertitaqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. Immikkoortulli iluani kontuni pingaarnerni nikerarnerit annertuumik allanngorarput. Tamatuma kingunerisaa-nik konto 24.10.10 Nuna tamakkerlugu akileraarummi isertitat missingersuusiorneqartumiit 30 mio. kr.-inik appasinnerussasut naatsorsuutigineqarpoq, konto pingaarneq 24.10.11 Nuna tamakkerlugu immikkut akileraarummi isertitat missingersuusiorneqartumiit 32 mio. kr.-inik pitsaanerunissaat naatsorsuutigineqarluni. Kiisalu naatsorsuutigineqarpoq 2014-mi AI-mi missingersuusiorneqartu-mut naleqqiullugu konto pingaarneq 24.10.12 Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiinit isertitat 7 mio. kr.-inik ajornerunissaat naatsorsuutigineqarluni.

Siunertanut konto 24.11 Toqqaannangitsumik akileraarutini akitsuutit eqqarsaatigalugit akerlianik immikkoortumi tassani 2014-mut AI-mi katillugit 1.012 mio. kr.-inik isertitaqarnissamut missin-gersuusiorneqartunut naleqqiullugu katillugit 95 mio. kr.-inik annikinnerusumik isertitaqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq. Akitsuutit eqqarsaatigalugit nikinganerit annertuut tassaapput konto pin-gaarneq 24.11.10 Nioqqutissanik eqqussinermi akitsuutini missingersuutigineqartunit 55 mio. kr.-inik appasinnerunissaat, konto pingaarneq 24.11.14 Naqissusiinermut akitsuutini missingersuutigi-neqartuniit iluanaarut 10 mio. kr.-inik appasinnerunissaat aamma konto pingaarneq 24.11.26 Avaleeraasartuunik aalisarnermi akitsuutini missingersuutigineqartuniit iluanaarutit 20 mio. kr.-inik appasinnerunissaat. Nioqqutissanilli eqqussuinermi akitsuutini iluanaarutit apparnerini ajunngitsuu-soq tassaavoq ukiut siuliini imigassamik tupamillu atuinerup appariartornera ingerlaannarpasimmat.

2.5 Sanaartornermut aningaasaliissutit

Soorlu siusinnerusukkut allaaserineqartutut sanaartornermi aningaasaliissutininut nalinginnaasoq tas-saavoq pilersaarutininut aningaasaliissutaasut tamarmik ukiup aningaassanut inatsiseqarfiusup aallar-tinnerani imaluunniit ilassutitut aningaasaliinermi sanaartornissamut aningaasaliissutip akuerine-qarnerani aningaasartuutitut nalunaarsorneqartarlutik. Taamaalilluni sanaartornissamut pilersaarutit

sanaartornermi iluarsaassinermullu aningaasaateqarfimmut nuunneqartarput. Septembarip qaamma-taata naanerani sanaartornermut tunngasuni aningaasartuutit tamarmiusut taamaattumik 897 mio. kr.-inik annertussuseqarput immikkoortumut aningaasaliissutit tamarmiusut 910 mio. kr.-iullutik. 2014-mut AI-mi sanaartornermut tunngasuni aningaasaliissutit tamarmiusut 779 mio. kr.-iupput. Taamaalilluni 2014-mi ilassutitut aningaasaliisarnikkut sanaartornissamut aningaasaliissutit 131 mio. kr.-inik ilaneqarput, tamatumunngalu pissutaanerulluni suliffissaaleqinerup annikillisinneqar-nissaa siunertaralugu iluarsaassinissamut sanaartornissamullu suliassat siuartinneqarnissaat pillugu ilassutitut aningaasaliinissaq pillugu suliaq nr. 14-662, taanna Aningaasaqarnermut Akileraartarner-mullu Ataatsimiititaliamit marlunngorneq 6. maj 2014-mi akuerineqarpoq.

Sanaartornermut tunngasunut aamma atuuttoq siusinnerusukkut allaaserineqartoq tassaavoq anin-gaasanut inatsimmi konto pingaarneq 89.71.40 Nukissiorfiit sanaartornermut taarsigassarsiani 130 mio. kr.-inik taarsigassarsiatik 2014-mi ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi Nukissiorfiit taarsi-gassarsinissaat naatsorsuutigineqanngimmat. Tamatuma kingunerisaanik 2014-mut missingersuuti-gineqartuniit Nukissiorfimmu taarsigassarsianiit ernianut akilersuutinullu 17,5 mio. kr.-inik appa-sinnerusunik ukioq manna isertitaqarnissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Siumulli sammisumik tamatuma kingunerissavaa siullermik naatsorsuutigineqartuniit Nukissiorfiit nunatta karsiani taamatut annertutigisunik taarsigassarsinissaat pisariaqassanngilaq. Tamannalu 2015-imut AIS-ip nutaap piareersarnerani nunatta karsiata akiliisinnaassusia malunnartumik pitsaa-nerulerneranik taamaattumik kinguneqassaaq, konto pingaarneq 89.71.40 Nukissiorfiit, sanaartor-nermut taarsigassarsiani aningaasaliissutit ilimagisatut appartinneqarsinnaassallutik. Taarsigassar-sinnaanerup appartinneqarnera ilaatigut Nukissiorfinniit erniatigut akilersuutitigullu akiliutit ap-parnerinik ilaatigullu konto pingaarneq 20.10.11 Ilanngaaseereerluni ernianit isertitat pitsaaneru-lerlutik aamma nunatta karsiata taarsigassarsinissamik pisariaqartitsinera annikillisillugu. Nunattali Karsia Nordisk Investeringsfondenimi 600 mio. kr.-inik ullumikkut taarsigassarsiaqarpoq, Sisimiuni aamma Ilulissani erngup nukingamik nukissiorfiit sanaartornerinut aningaasalersuinissamut atorne-qartut. Nukissiorfiit 2014-mi Nunatta Karsianut taarsigassarsinnginnerata malitsigisaanik IST-mi angusat 2015-imi pitsanngornerannik kinguneqassapput, immikkoortumut aningaasaliissutit 2015-imi tamatuma kingunerisaanik appartinneqarpata. Illuatungaanilli ukiumi aggersuni ernianit akiler-suutiniillu isertitassat annikinnerussallutik.

Ilanngussat:

Missingersuutiniq malittarinnineq – Aningaasaliissutiniq assigiinngitsunut agguarneriniq takussutissiaq, september 2014.

Ilanngussaq A, missingersuutiniq malitseqartitsineq qaammat September 2014 aningaasaleeriaatsinut agguarlugit (t.kr.)

		ANINGAASALIISUITIT			ATUINEQ		ATUINEQ 2013	
		Aningaasaliissutit	Ilass. aningaasaliiss.	Katillugit AI+IA 2014	Atuineq sep 2014	Atuinerup procentia	Atuineq sep 2013	Atuineq 2013
Aningaasaleeriaase Ingerlatsinermut aningaasaliissutit	Naalakkersuisoqarfii							
	Inatsisartut Siulittaasoqarfia	73.612	0	73.612	51.678	70,2%	47.960	69.158
	Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia	65.984	-16.292	49.692	34.074	68,6%	43.412	56.168
	Udenrigsdirektoratet	0	15.792	15.792	11.268	71,4%	1.327	3.984
	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt	272.985	3.814	276.799	167.086	60,4%	176.655	267.726
	Ilaqutariinnermt Inatsisinillu Atuutsitsinermt	85.381	5.880	91.261	61.604	67,5%	141.294	212.147
	Peqqissutsimut Attaveqarnermullu	1.348.580	12.700	1.361.280	938.042	68,9%	978.171	1.317.653
	Ilinniartitaanermt, ilageeqarnermt, Kultureqarnermt, Naligiissitaanermt	591.605	-5.000	586.605	344.160	58,7%	351.815	554.418
	Aalisarnermt, Piniarnermt Nunalerinermt	52.291	0	52.291	42.707	81,7%	35.445	49.773
	Inuussutissarsiomermt, Aatsitassaqaqarnermt Suliffeqaqarnermullu	81.529	2.805	84.334	44.740	53,1%	39.721	75.203
	Ineqarnermt Naalakkersuisoqarfik	39.467	-3.627	35.840	45.226	126,2%	35.475	32.314
	Avatangisimut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik	91.840	2.093	93.933	73.937	78,7%	56.315	88.629
	Resortænderinger	0	0	0	706	N/A	9	0
Ingerlatsinermt aningaasaliissutit katillugit		2.703.274	18.165	2.721.439	1.815.229	66,7%	1.907.599	2.727.173
Isertitassatut aningaasaliissutit	Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia	-331.000	-50.000	-381.000	-192.712	50,6%	-174.691	-295.190
	Aningaasaqarnermt Nunamullu Namminermt	-5.954.150	0	-5.954.150	-4.263.535	71,6%	-4.430.733	-5.751.723
	Ilinniartitaanermt, ilageeqarnermt, Kultureqarnermt, Naligiissitaanermt	-36.359	0	-36.359	-15.099	41,5%	-4.479	-19.948
	Aalisarnermt, Piniarnermt Nunalerinermt	-137.874	-3.000	-140.874	-131.977	93,7%	-15.301	-138.609
	Ineqarnermt Naalakkersuisoqarfik	-73.500	0	-73.500	-45.017	61,2%	-52.355	-73.785
	Avatangisimut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik	-270.245	0	-270.245	-189.805	70,2%	-182.952	-244.261
Isertitassatut aningaasaliissutit katillugit		-6.803.128	-53.000	-6.856.128	-4.838.145	70,6%	-4.860.511	-6.523.515
Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat	Aningaasaqarnermt Nunamullu Namminermt	9.200	0	9.200	6.870	74,7%	6.618	9.651
	Ilaqutariinnermt Inatsisinillu Atuutsitsinermt	665.172	0	665.172	494.376	74,3%	490.195	645.129
	Ilinniartitaanermt, ilageeqarnermt, Kultureqarnermt, Naligiissitaanermt	353.540	0	353.540	288.844	81,7%	251.322	319.932
	Inuussutissarsiomermt, Aatsitassaqaqarnermt Suliffeqaqarnermullu	14.799	0	14.799	4.272	28,9%	3.539	9.279
Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat katillugit		1.042.711	0	1.042.711	794.362	76,2%	751.675	983.991
Tapiissutit aningaasaliissutit	Inatsisartut Siulittaasoqarfia	10.136	193	10.329	10.282	99,5%	10.857	10.857
	Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia	56.125	-1.211	54.914	51.119	93,1%	15.551	143.556
	Udenrigsdirektoratet	0	6.211	6.211	4.559	73,4%	5.988	6.213
	Aningaasaqarnermt Nunamullu Namminermt	1.306.462	13.574	1.320.036	984.516	74,6%	886.786	1.173.836
	Ilaqutariinnermt Inatsisinillu Atuutsitsinermt	10.534	0	10.534	7.307	69,4%	6.645	10.467
	Peqqissutsimut Attaveqarnermullu	248.678	0	248.678	196.390	79,0%	192.344	231.604
	Ilinniartitaanermt, ilageeqarnermt, Kultureqarnermt, Naligiissitaanermt	283.699	-1.000	282.699	198.778	70,3%	174.314	287.325
	Aalisarnermt, Piniarnermt Nunalerinermt	106.122	0	106.122	71.769	67,6%	66.460	86.139
	Inuussutissarsiomermt, Aatsitassaqaqarnermt Suliffeqaqarnermullu	136.226	0	136.226	21.436	15,7%	14.232	128.329
	Ineqarnermt Naalakkersuisoqarfik	16.405	-16.405	0	0	N/A	0	0
	Avatangisimut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik	57.292	0	57.292	33.846	59,1%	42.293	66.425
Tapiissutit aningaasaliissutit katillugit		2.231.679	1.362	2.233.041	1.580.003	70,8%	1.415.469	2.144.752
Sanaartornermt ar	Inatsisartut Siulittaasoqarfia	0	0	0	185	0,0%	0	3.008
Sanaartornermt ar	Ineqarnermt Naalakkersuisoqarfik	778.925	131.386	910.311	897.192	0,0%	696.437	593.814
Sanaartukkat, sanaartugassanut iluarsagassanullu aning		778.925	131.386	910.311	897.377	98,6%	696.437	596.822
IST - inerner		-46.539	97.913	51.374	248.827	0,0%	-89.331	-70.777
IS-inerner		-20.824	147.913	127.089	282.802			-77.600